



KÜRTÖS

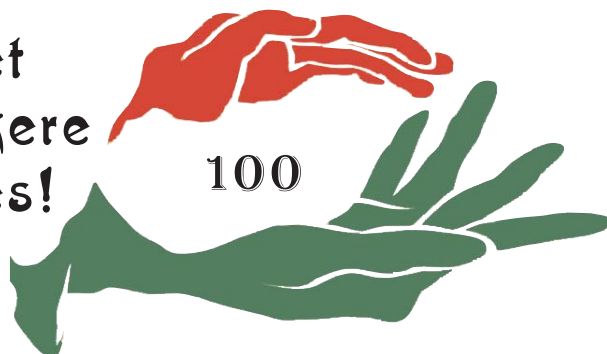
XVIII. évfolyam 5. szám

Közéleti havilap

2020. május

Ára 0,50 EUR

A nemzet hajszálgököre az emlékezés!



„Váratlan - talán utolsó - szembesülés a fejfák kopott felirataival a bekerített és végsőkéig kitartó honvédjeink utólagos, gyáva cserbenhagyásával, nemzedéknyi okos építkezések öntudatlan, kollektív elfelejtésével, megalázott öregemberek utolsó segélykérő pillantásának kigúnyolásával, velőtrázó felismerése annak, hogy immár az egész elvesztése lett aktuális. Szembesülés azzal, hogy a térfoglalás és a szent alapítás első-sorban bennünk történt meg.

A régi, nagy ország nagyrészt bennünk működött, és csak így működhet ma is. A megszentelt helyek feladása főképp nem Lőcsén, Szabadkán és Kolozsváron, Duna-szerdahelyen történt és történik meg, hanem magunkban. Ha pedig feladjuk spirituális tereinket, és a kivonulás mellett döntünk, vagy egyszerűen csak így alakul, akkor csak magunkból vonulhatunk ki, temetőinkkel, verseinkkel, érzékenységünkkel, nagylelkűségünkkel, az értünk életüket áldozókkal, a csak általunk ismert összefüggésekkel, a nagyapákkal és városainkkal együtt végérvényesen.

A magyar Promenádon még furcsa alakok virrasztanak, őrzik apró kis emlékeiket, a préselt leveleket és nemzeti színű szalagocskákat, őrzik megcsúfolt városaik lelkét, viselik a tisztesség és hűség korszerűtlen színeit, a dacos emlékezés igényét és jogát, a szabadságot és az alapítók szent mondatait. Még mintha látnánk a régi városok halovány kontúrjait, még néhányan látni véljük régi önmagunkat, még remegő kézzel matatunk a régi térképeken, és reménytelenül konokul, könnyes szemmel soroljuk az emlékezés csodatévő történeteit.“

Emlékezésre szólít ma miket a történelem, és arra, hogy együtt kell ma nekünk egy igazságtalan történelmi ítéletnek emléket állítani. Nem a nagyvilágba kiáltott fájdalomnak vagy a lelkünk mélyéig hatoló igazságtalanság érzésének, hanem önmagunknak. Hogy soha ne feledkezzünk, feledkezhezzünk meg arról, összetartozunk. Nyelvben, nemzetben, hazában. Hogy soha ne jöhessenek politikai kalandorok, akik ki merik mondani, a testvér a testvérem ellensége. Hogy az elfeledett és kárhozatra ítélt generációk nyugodtan pihenhessenek a szülőföld rögében, hogy az emléküik előtt méltón fejet hajthassunk, hogy nyugodt szívvel elmondhassuk: „azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne“.

A Kárpát-medencében velünk élő más nemzetek vezetői nem értik vagy nem akarják érteni, miért kell nekünk a trianoni döntésről megemlékeznünk. Nem értik, hogy miért fájhat még száz évvel az igazságtalan nagyhatalmi döntés után is a tény, hogy országunkat megcsonkították. Nem értik, mert nem élték át soha.

(Folytatás a 7. oldalon)

Toth Jenő:

Akármi jó, emlékezünk

Imádkozom, sötét az ég,
a földi kínból már elég.
Meghalni, mondják, oly nehéz,
és fel sem foghatja az ész...
De élni tán még nehezebb -
s megküzdeni, világ, veled.

A világ szajha mostoha,
elad és nem segít soha,
bilincsbe ver, börtönbe vet,
bár szenvedtünk már eleget.
Küzdjünk, hogy szabadok legyünk,
s hogy megmaradjon nemzetünk.

Akármi jó, emlékezünk,
nehogy meghurcolt, vén szívünk
azt mondhassa, hogy nem szabad
megbolygatnunk a múltakat...
De én, bár szívem megszakad,
megidézem a holtakat!

Feliasztom a népemet,
másként a világ eltemet,
mert rab még, félrevezetett,
hisz', Uram, ő is gyermeked,
s ha nem is tesz még semmi mást,
már várja a feltámadást.

Várja e keserű toron,
melyet úgy hívnak: Trianon,
vagy talán magyar Golgota,
mit nem feledhetünk soha,
ahol testünk megtöretett,
hogy megküzdjön, világ, veled!

Higgy népem, bízz, védjed magad,
másként sosem leszel szabad,
és állj helyt, ameddig lehet,
hogy megmenthesd az életed,
s ha benned ég a tett s a hit,
meglásd, az Isten megsegít.



„Magyarország halálos ítéletén rajta van a nyugati kultúra bélyege. Csak a lábait és karjait vágják le, csak a gerincét roppantották szét, csak a mellkasát horpasztották be, de a torkát nem vágják át, és a szívét nem szúrták keresztül“

Móra Ferenc



A SZÍV HANGJA a nehéz időkben is segít

Olvasóink körében már nem ismeretlen a Hlas srdca (Szív Hangja) polgári társulás tevékenysége. A szervezetet támogatók - sikeres vállalkozók, orvosok - Szuma Béla alapító meghívására minden év tavaszán ünnepi ülésen vesznek részt. Ezen a rendezvényen kiértékelik az előző időszakot, valamint támogatói felajánlásokat tesznek a jövőre nézve. Sajnos az idén a járvány miatt az ünnepi ülést nem lehetett megtartani, de ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy a polgári társulás most nem fog segíteni.

Szuma Béla kiemelt köszönettel illette az alapítókát és a támogatókat, majd hozzátette, hogy egyhangúlag megegyeztek e nemes tevékenység folytatásában a mostani nehéz időkben is. Elmondta, hogy a társulás 2016 óta 27 családnak segített a Nagykürtösi járásban, összesen 22 000 euróval. Az adományokat főleg beteg gyermekek kapták, de felnőttek is, vagy felnőttek, akik betegekről gondoskodnak. A polgári társulás egyik fő célja a járvány idején is a hátrányos helyzetű, szerényebb lehetőségekkel rendelkező családokban élő gyermekek támogatása.

Az ipolykeszi születésű Kanyó József belgyógyász főorvos szintén tagja annak a bizottságnak, amely igyekszik a legmegfelelőbb helyekre juttatni az alapítványban összegyűlt pénzüsszegekből. „Szuma Béla azzal szólított meg engem, hogy orvosi szempontból segítsek szakvéleményezni bizonyos eseteket. Megígértem neki, hogy úgy mint orvos, ha tudok, biztosan segítek“ - mondta dr. Kanyó még a tavalyi ünnepi rendezvényen. „Tudjuk, az alapítvány célja az, hogy a támogatók által adományozott pénzüsszegek jó helyre kerüljenek, nagyon beteg gyermekek segítésére, de nem csupán arra. A polgári társulás támogatni fogja a társadalmilag hátrányos helyzetű fiatalokat is tanulmányaikban. Ne felejtjük el, nem az összeg nagysága a legfontosabb, mivel jól irányított felhasználás mellett a kevesebb pénz is nagyon hasznos és segítő tud lenni“ - tette hozzá a főorvos.

Szuma Béla nem titkolt szándéka, hogy az alapítvány járásunk magyarlaktá vidékén is bekerüljön a köztudatba, és a lehetőségek szerint minél többet segíthessen itt is. Ha tehát környezetünkben tudunk hátrányos helyzetben élő, rászoruló gyermekekről, családokról, akkor adott a lehetőség megszólítani a polgári társulást. A támogatási kérelemben szükséges részletesen leírni a támogatás konkrét felhasználási célját. A kérvényhez mellékelni kell a lakóhely polgármesterének hivatalos véleményét (igazolását). Mindezt a következő címre kell eljuttatni: OZ Hlas srdca, Osloboditeľov 27, 990 01 Veľký Krtíš. Telefonos kapcsolat is lehetséges a társulás alapítójával: 0917 713 925. A kérvényeket 2020. május 15-től június 15-ig lehet beküldeni.

Minden benyújtott kérvény a társulás tagjai által elbírálásra kerül, majd az ő egyetértésük alapján jut el a pénzádomány a kiválasztott családokba. Az alapítók és a támogatók ebben az évben 6 000 euróval szándékoznak segíteni a rászorulókat.

Štefan Koči (Pokrok) nyomán összeállította
Pöhlös Vendel

Megváltozott világunk

Megváltozott körülöttnk a világ. Egyrészt lelassult minden, másrészt pedig kapkodjuk a fejünket a sok ránk zúdított, legtöbbször negatív információ kapcsán. A koronavírus felkészületlenül ért minket! Nem csak az egészségügyet, a gazdaságot, az oktatást, az önkormányzatokat, a kulturális és nonprofit



szférát, hanem mindnyájunkat - EMBEREKET. Veszteséget érzünk. A korlátokat és korlátozásokat mindenki a társadalmi helyzete, vérmérséklete, hite vagy életfilozófiája függvényében másként éli meg. Igyekszünk bizakodóak maradni (bár azok számára, akik elvesztették munkájukat, és bizonytalan a megélhetésük, ez valóban nagyon nehéz), keressük ebben a nehéz helyzetben is a túlélési mechanizmusokat, az új lehetőségeket, miközben az a legfontosabb, hogy megőrizzük az emberségünket. Sokan segítenek másoknak. Van, aki teszi ezt csendben, nem várva köszönetet vagy népszerűséget, megőrizve a megsegített méltóságát, mások viszont szívesen posztolják, osztják meg a nyilvánossággal a segítségnyújtás örömét. Vannak, akik a kiszolgáltatottság, a helyzettel szembeni tehetetlenség érzését jobb híján a szociális hálón vezetik le, kommentek formájában. Nincs is ezzel semmi gond, mert jogosan érezzük magunkat rosszul a kialakult helyzettől mindaddig, amíg nem megy a kommunikáció át alpári megnyilvánulásokba, gyűlölködésbe, mások véleményformálási jogának megkérdőjelezésébe. Ez is bizonyítja, hogy a vitakultúra (és a helyesírás) terén is van még tanulni valónk. Fontos embernek maradni ebben a helyzetben is. Sokan vannak, akiknek nálunk is nehezebb.

Ritka alkalom, de ma szentimentális hangulatban vagyok. Kutatok a régi fotók között. Kezembe akad egy mappa, Együtt Európában címet viseli. Ez volt 2004-ben a fejlesztési ügynökség első komolyabb rendezvénye - határnyitás Szlovákia és Magyarország EU-s belépése alkalmából. Visszaemlékszem, hogy akkor milyen bizakodva és örömmittasan léptük át először Szlovákgyarmatnál a határt ellenőrzés nélkül. Akkor azt gondoltuk, ez most már mindig így lesz. Ma zárva a határok, szereteteinket, barátainkat már hosszú ideje nem láttuk. Csatlakozunk a családtagok határátlépését segítő online aláírásgyűjtéshez. Reménykedünk, hogy ez hatásos lesz. Vajon a századik Trianon-évforduló ismét elszakítva ér-e minket, és az elődeinkhez hasonlóan az Ipoly két partján állva vágyakozva nézünk a túloldalra? Elgondolkodtató, hogy milyen törekenyek is az EU vívmányai. Rájövünk, hogy talán mégiscsak kell nekünk az Unió? ... „Kicsit savanyú, de a mienk.“ Lehet, hogy érlelnünk kellene még egy kicsit? Emberközelebbé tenni, formálgatni, ahol nagyobb teret kapnak azok is, akik számára fontosak a gyökerek, a hagyomány a kultúra az anyanyelv használata?

Kezembe akad egy kép, ami soha nem került nyilvánosságra, mert nem „publikus“. Molnár Katalin vagyunk rajta a rendezvényen bőrig ázva, csuromvizes hajjal (akik ott voltak, emlékeznek, hogy a rendezvényt éjfél után elmosta az eső), de örömteli mosollyal, mert sikerült egy lépéssel közelebb kerülni a céljainkhoz. Sokszor gondolok rá. Gondolom, nem vagyok ezzel egyedül. Most volna a születésnapja. Kerek évforduló. Ő tudna ebben a helyzetben is valami biztatót, olyan „katisat“ mondani. Akkora hite volt a jóban, ami más tíz emberben összesen sem található. Hiányzik. Hiányzik az optimizmusa, a lendülete, a tettekrezsége és a példamutatása a feltétel nélküli szeretetből, mások iránti odafigyelésből. Szerettünk volna születésnapjára két új híd alapkövetéssel kedveskedni. Sajnos az építési engedélyek bonyodalmas intézése és a koronavírus közbeszóltak. Jó eséllyel öszre sikerül megszervezni, de csak abban az esetben, ha a nyilvánosság is részt vehet. Nincs értelme emberek nélkül megrendezni, mert az öröm is csak akkor az igazi, ha másokkal is megoszthatjuk. Ő is így akarná. Úgy érzem, most mosolyog és biztat, hogy minden rendben lesz..., majd segít, ha kell.

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT, KATIKA!

Lőrincz Mária

Otthonka - karanténdal a Magyar Állami Operaház felvidéki születésű magánénekesének előadásában



Április második felében jelent meg a budapesti Magyar Állami Operaház közösségi oldalán az Otthonka címet viselő karanténdal. A koronavírus-járványra reagáló aktuális művet a nagykürtösi születésű Balga Gabriella, a Magyar Állami Operaház magánénekesnője, lírai koloratúr-mezzoszopránja adja elő.

Lackfi János költő versére Kutrik Bence zeneszerző, Balga Gabriella férje komponált dalt, és a felvidéki születésű operaénekesnő énekelte el dunabogdányi otthonukban.

„Amikor a koronavírus-járvány Magyarországra is eljutott, hatalmas veszteség érte a színházi világot. A színházakat bezárták, és minden előadást lemondtak egyelőre szeptemberig. A járvány miatt önkéntes karanténba vonultunk. Pár napon belül kollégáimmal kaptunk egy e-mailt az Operaháztól, miszerint felkínálják annak a lehetőségét, hogy az ő közösségi oldalainon keresztül valamilyen közelebb kerülhessünk az operakedvelő közönséghez” - kezdte a Felvidék.ma tájékoztatását Balga Gabriella.

Majd így folytatta: „Rögtön arra gondoltam, az lenne a legjobb, ha Bence írna nekem egy dalt, és azt közösen előadnánk. Másnap reggel Bence felhívta telefonon Lackfi Jánost, megkérdezve őt, tudna-e segíteni azzal, hogy ír nekünk egy karanténdalszöveget. Mivel személyesen nem ismerjük egymást, és a dalnak rólam kellett szólnia, így egy kis egyeztetés után nagyon készségesen és elképesztő gyorsasággal még aznap kézhez kaptuk a fantasztikus szöveget, amit ezúton is nagyon köszönök neki.”

Mint elmondta: a szöveg láttán kabarédal készült. Először kicsit ózdkodott ettől a zenei stílustól és a vicces feldolgozástól. „Tényleg ilyenek a hétköznapjaink. Ez az állapot tényleg nem móka, és ezt főleg olyankor érezzük át, ha esetleg egy közeli barátunk, ismerősünk, családtagunk esik bele ebbe a szörnyű betegségbe. Ilyenkor valahogy még jobban ránk nehezedik a helyzet súlya. Viszont Bence ragaszkodott a vidám felfogáshoz,

mivel véleménye szerint az embereket ilyen időkben jókedvre kell deríteni, és igaza lett” - fogalmazott a művésznő.

Lackfi János versére mintegy három hét alatt született meg a dal. Kutrik Bence több verziót is készített belőle. „Volt, hogy teljes dalokat a kukába dobott, pedig véleményem szerint azok is gyönyörűek voltak. Az ember, ha kiad valamit a kezéből, próbál a tökéletessége törekedni” - idézte fel az alkotás folyamatait a művésznő.

A felvétel a művészházaspár dunabogdányi házában készült. Mint megjegyezte, a felvétel előtti napon kapta kézhez a kottát. Az otthon kialakított stúdióban vették fel az éneket a lehető legjobb hangminőségben. Ugyanaznap rögzítették a képi felvételeket is. A klipet a zeneszerző testvére, Kutrik László operatőr vette fel.

„Öröm volt ezen a dalon dolgozni, bármikor megismételném újra. Jó, ha az ember környezetében kreatív, tehetséges és magas szakmai tudással rendelkező emberek vannak” - fogalmazta meg az alkotás folyamatára visszagondolva.

Nagy sikere lett a karanténdalnak. Ezzel kapcsolatban Balga Gabriella kifejtette: tényleg pozitívak a visszajelzések és rengetegen szeretik a felvételt, aminek persze nagyon örülnek, végül is ez volt a cél.

A járvány miatti óvintézkedések nagyban átalakították az életünket. Ezt érzékeli a művészházaspár is. „Mélységesen sajnáljuk, ami körülöttünk történik a világban. Szerencsére hozzánk még nem jutott el egészen közel a vírus, és megteszünk minden tőlünk telhetőt, hogy ezt megakadályozzuk. Erre biztatjuk az olvasókat is, hogy vigyázzanak magukra és a szeretteikre. Itthon, a négy fal között néha úgy érezzük, mintha már elmúlt volna a veszély, de sajnos ez nincs így, ezért ki kell tartanunk mindaddig, amíg a vírus végleg elvonul” - summázta gondolatait Balga Gabriella.

Pásztor Péter/Felvidék.ma



Virtuális májusfaállítás IPLYBALOGON



Május első napja barátságosan, esős idővel kezdődött. Májusi eső aranyat ér - szól a közmondás. Nagyon hasznos volt, viszont keveset kapott a természet belőle. Estére kitisztult az ég, és gyönyörű napsütésben kezdődhetett a különleges májusfaállítás rendezvény. A hagyományoktól eltérően, a kialakult helyzetre való tekintettel, csak egy pár ember jelent meg az eseményen. Miután



Lenicky Anett köszöntötte a pár emlékezőt, a bukrétás asszonyok népdalai alatt a legények felállították a májusfát. Persze mindenki szájmáskában, és 2 m távolságot betartva. A lakosok pedig megnézheték a rendezvény Facebook-oldalán, sőt, még koccinthatnak egy pohár borocskával is, természetesen virtuálisan, a képernyőn keresztül.



Lenicky Anett

Pünkösdi lélekkjárás a Palócföldön

Mivel 2020-ban járásunkban, Ipolyszécsénykén került volna sor a VII. Palóc Világtalálkozóra, ezért lapunkban minden hónapban egy oldalon ezzel a témával, azaz a palócsággal foglalkozunk. Az írások szerzője a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeum igazgatója, Limbacher Gábor, aki a téma szakavatott ismerője. Cikksorozatunk nem titkolt célja, hogy népcsoportunkat, a palócokat, tulajdonképpen saját történelmünket még jobban megismerjük.

a helyére (Hevesaranyos). A nógrádi Ságújfalu hasonló hagyománya szerint is a föld utánament a mennybe szálló Krisztusnak. Ámen szavára azonban megállott. Ebből lettek a hegyek, maga a Karancs-hegy is. Tetejére az angyalok építették a kápolnát.

Pünkösöd előzménye az Ószövetségben az egyik zarándokünnep, melyen Izrael fiainak meg kellett jeleniük Jahve színe előtt. Örömműnp volt, amelyen hálát adtak az Úrnak a búzatermésért, és az első termést, a zsenget mutatták be. Később az ünnep történeti jelleget öltött. A Sínai-hegyen kapott Törvény kihirdetésének emléknapiját ülték meg, ami eredetileg az Egyiptomból való kivonulás után az 50. napon történt, s ilyenkor nagy sokaság zarándokolt mindenfelől Jeruzsálembe.

Az Újszövetségben pünkösöd a Jézus feltámadása utáni 50. nap, a Szentlélek eljövételének napja. Az Úr Jézus mennybemenetele előtt megismételte a Szentlélek eljövételére vonatkozó ígéretét. A várakozás és készülődés napjaiban a 11 apostol és a tanítványok egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt, s a közel 120 fős közösségben megválasztották Júdás utódját, Mátyást a 12. apostolnak. Amikor pedig elérkezett pünkösöd napja, mind együtt voltak ugyanazon a helyen. Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol ültek. Majd lángnyelvek jelentek meg nekik szétoszolva, és leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogy a Lélek szólásra indította őket.

A pünkösöd a liturgiában a húsvét beteljesedésének ünnepe. A húsvéttal együtt mozgó ünnep, a feltámadás dátumától függetlenül május 10-e és június 13-a közé esik.

Térségünk lelki központjának, a mátraverebély-szentkúti kegyhelynek is az egyik legfőbb ünnepe: a Szentlélek hét ajándékát az ő mátkája, az Apostolok Királynéja közvetíti a hívő lelkekbe. Évszázadok óta ilyenkor tízezerrel jönnek a búcsúsok részesülni a Szentlélek megújító kiadásában. A szécsényi férfi zarándoklat is kapcsolódik ehhez. Áldott szép pünkösödnek gyönyörű ideje a kegyhely szentkútjánál sokak gyógyulásához is vezet. A szentkúti búcsújárás az ajándékozással is együtt járt: a lányok bokrétát, árvalányhaját vettek a legényeknek, a fiúk pedig tükrös mézeskalács szívet ajándékoztak a lányoknak. Az otthon maradtak rózsafüzért, szentképet, a gyermekek mézeskalácsot, „verebélyi bot“-ot kaptak.

A palócföldi pünkösdi királynéjárás szokásakor a lélek erejével köszöntötték és közvetítették a kitavaszkodó világot a fölkeresett porták lakói számára. A fehér ruhába öltözött, fején

Pünkösöd előtt tíz, húsvét után 40 nappal van Krisztus mennybemenetele. Úgy tartják a palócok, hogy a hegyek akkor keletkeztek, amikor Krisztus Urunk a mennybe ment. A föld is emelkedett utána, de Jézus intett, hogy maradjon. A föld erre megállapodott, de úgy maradt: nem ment egészen vissza



koszorút viselő pünkösdi királynét körbe vették leánytársai. Körülötte körben járva, a szokásos ének szövegében az első pünkösöd bibliai történéseinek megismétlődését kívánják, hogy a Szentlélek „Szálljon a házokra, / Mint azelőtt szállott / Az apostolokra.“ Szandán az idősök máig általános hittel várják, hogy fűjjon a szél rájuk a pünkösdi misét követően, és ezáltal remélik a Szentlélek eredeti eljövételét és áldását. Pünkösöd kiemelkedő szent idő. Ez magyarázza például a litkeiek hagyományos meggyőződését, miszerint aki a pünkösdi harmatban megmosdik, azon nem fog a nyári nap. Az ünnep tükröződik a hagyományos női viseleten, amikor a pünkösdi láng színe hangsúlyozódik a ruházaton. A Szentkúti Szűzanya és a szakrális táj más öltöztetős Madonnái is ilyenkor a Szentlélek kiadásának pünkösdi lángját mutatják viseletükben.

Pünkösöd a szerelmes lelkeket is kibontakoztatja. Május elseje, első vasárnapja mellett pünkösdi szokás, hogy a legények májusfát állítanak kedvesük házához. Az eladósorban lévő lányok várták is ezt nagyon, mert aki nem kapott, az a közeljövőben nem számíthatott a férjhezmenetelre.

A gyermekáldás mindig fontos volt, s ehhez a palócok a lélek erejében bíztak. Pünkösöd utáni kilenc kedden bójtöltek - gyermekáldásért, könnyű szülésért -, amely nagyjából Szent Annának, a magtalanok, áldott állapotban levők, női betegségben szenvedők kiváltságosan tisztelt patrónusának névnapjával fejeződött be.

Pünkösöd vidékünk egykori urát, Balassi Bálintot is megihlette a Lélek átható erejét kifejező vers írására:

Áldott szép pünkösödnek gyönyörű ideje,
Mindent egészséggel látogató ege,
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele,

Te nyitod rózsákat meg illatozásra,
Néma fülemüle torkát kiáltásra,
Fákat is te öltöztetsz sokszínű ruhákba,

Néked virágoznak bokrok, szép violák,
Folyóvizek, kutak csak néked tisztulnak,
Az jó hamar lovak is csak benned vígadnak

(...)

Újul még az föld is mindenütt te tőled,
Tisztul homályából az ég is te véled,
Minden teremtett állat megindul te benned.

Ily jó időt érvén Isten kegyelméből,
Dicsérjük szent nevét fejenként jó szívből,
Igyunk, lakjunk egymással, vígan, szeretetből.



Megszűnik az utolsó egyházi kisiskola is a járásban

Beíratási körkép

Az alapiskolákban április 30-ával befejeződött az iskolaköteles gyerekek beíratása az első osztályba. Járásunkban három, teljes szervezetségű magyar tanítási nyelvű és két, vegyes igazgatású alapiskolában várták az elsősök beíratását. A több mint 110 tanulóval működő Ipolybalogi Ipolyi Arnold Alapiskolában Molnár Barnabás igazgató tájékoztatása szerint 11 elsősrel kezdik majd a 2020-2021-es tanévet. Gyurász Szilvia, az Ipolynyéki Balassi Bálint Alapiskola igazgató asszonya megkeresésünkre elmondta, 9 elsősük le az új tanévben. Ipolyvarbón a Mikszáth Kálmán nevét

viselő alapiskolában 2 elsősrel számolnak. Jasko Deák Gyöngyi, a csábi vegyes tagozatú alapiskola igazgatója arról tájékoztatott, hogy mindössze egy gyermeket íratnak a magyar tagozat első osztályába, míg a szlovák tagozaton 20 elsős várja majd a tanévkezdést. Fontos megjegyezni, hogy a csábi iskola vonzáskörzetébe két teljesen szlovák település is tartozik, mégpedig Opava és Příbelce. A lukanényei vegyes igazgatású iskola igazgatója, Lupták Marian elmondta, hogy szeptember 1-től a magyar tagozaton 4, a szlovák tagozaton 5 nebuló ismerkedik majd a betűvetés tudományával.

Az óvári 4 osztályos Szent Erzsébet Egyházi Alapiskola, ahogy arról Kulcsár Magdolna igazgató asszony tájékoztatta lapunkat, június 30-ával kellő létszámú tanuló híján bezárja kapuit. Csupán csak emlékeztetőül, járásunk területén a rendszerváltást követően négy egyházi kisiskola működött, és ezek közül - szintén elegendő tanuló hiányában - elsőként a nagycsalomjai Magyarok Nagyasszonya, aztán Kelenyében a Béke Királynője, az elmúlt tanév végén pedig Ipolyhídvégen a Szent Rita egyházi kisiskola szűnt meg.

B.Gy.

Községünk büszkeségei berendezték új próbatermüket Ipolykeszin



A SKUTYGERA együttesről van szó Reinold Benko Krisztián és Simko Aurel személyében. Két éve alakult meg a zenekar, a név pedig latin megnevezése egy százlábúnak. Bátran kijelenthetjük, hogy ez az együttes a felvidéki fiatalság megtestesítője, életének méltó színfoltja! Minden fellépést úgy élnék meg, mintha az első lenne! Bár még fiatal a zenekar, már rengeteg fellépést tudhatnak maguk mögött! Különböző zenekarok stílusait dolgozzák fel, és zenéjük több stílust is magába foglal! Büszkék vagyunk a srácokra, igyekszünk segíteni áldozatkész munkájukat, és nagyon sok sikert kívánunk további munkájukhoz!!!

K.Sz.

ANYÁK NAPJA A LEGSZEBB ÜNNEPÜNK!!!

A koronavírus megelőzése érdekében az idén nem tudtuk megtartani községünkben anyák napi műsorunkat, ezért min-



den édesanyának és nagymamának eljuttatunk egy kis apróságot - így köszöntöttünk minden édesanyát, nagymamát és dédmamát Ipolykeszin, hisz május első vasárnapja a feljűk sugárzó szeretetről, megbecsülésről és hálaról szól.



„Adhat Isten néked kincset, gazdagságot, rubintokat és gyémántot, márványpalotát, adhat pénzt, ragyoghat rajtad drága ékszer...csak egyet nem adhat kétszer, édes jó Anyát.“

P.Sz

A BALASSI BÁLINT ALAPISKOLA DIÁKJAINAK ANYÁK NAPI GONDOLATAI

Szavakba se lehet önteni, mit jelent számomra az a szó: édesanya. Anya a legjobb szakács, a legszuperebb orvos, a legmegértőbb tanár, a legnagyobb kritikus, de egyben a legjobb barát is.

Nincs az anyánál szebb szó a világon. Legyen bármilyen fáradt vagy beteg, rendelkezésünkre áll a nap 24 órájában. Sokszor mondogatjuk, hogy milyen jó lesz, ha majd felnövünk, és önálló életet élhetünk. De így belegondolva, mégis csak anya lesz az, akihez minden gonddal majd hazaszaladunk. Sajnos anyukámmal a munkája miatt nem tudunk mindig elég időt együtt eltölteni, és emiatt minden közösen eltöltött óra percek töredékének tűnik csak.



Anyák napja alkalmából ne felejtjük el felköszönteni az anyukánkat, megköszönni neki mindazt a jót, amit adott, és ami egyre csak árad belőle, köszönetet mondani azért, hogy felnevelt, és hogy mindent megtesz azért, hogy mi, a gyermekei a lehető legjobbat és legboldogabb életet éljük. Szerintem az anyai hivatás a legszebb, de egyben a legnehezebb is.

Súth Sára, 7. osztályos tanuló

Az anyai szeretet a legcsodálatosabb és legönzotelenebb érzés a világon. Amikor egy anya átöleli gyermekét, megfogja a kezét, pusztat ad, akkor a gyermek is érzi azt a végtelen szeretetet, amit az anyukája nyújt neki. Ilyenkor a szívünkben egy csodálatos érzés keletkezik, amit szavakkal képtelenek vagyunk elmondani, csak érezzük a kötődést.

Én nagyon hálás vagyok azért, hogy anya lehet az én édesanyám, és szívből örülök, hogy az ő gyermeke lehetek. Becsülöm őt és féltem, és a világon mindenél jobban szeretem, hiszen ő adott életet nekem. Felnevelt, vigyáz rám, segít, ha bajban vagyok, s olykor, ha bánatos vagyok, együttérez velem.



Anyukám egyben a legjobb barátnőm is, hiszen legyen bármilyen bánatom, ő mindig megvigasztal. Tudom, hogy neki bármit elmondhatok, teljes mértékben megbízom benne.

Balázs Adél, 6. osztályos tanuló

Május első vasárnapján az édesanyákat ünnepeljük. Virágot szedünk nekik, rajzolunk, verset mondunk. Ez a nap csak róluk szól. Éppen ezért ilyenkor köszönjük meg nekik egész éves fáradozásukat, és mindent, amit értünk tesznek.

Meg kell becsülnünk az anyukáinkat, szeretni, tisztelni kell őket, de nemcsak ezen a napon, hanem az év minden napján. Fontos, hogy segítsünk nekik, érezzük velük, mennyit is jelentenek nekünk.

Ezen a napon fontos, hogy tényleg átgondoljuk és átérezzük azt, hogy mi mindent kaptunk az édesanyánktól az életünkben, a mindennapjainkban.



Ne felejtjük el azt se, hogy minden nap hálásnak kell lennünk nekik azért, amit értünk tesznek, nemcsak ezen az egy kivételes napon. Lepjük meg őket bármikor egy kis ajándékkal vagy bármivel, amiről tudjuk, hogy örömet fog okozni, és jól fog esni nekik.

Töltsük el ezt a napot szeretetben a családjaink körében, ünnepeljük együtt, és mondjuk el nekik, mennyire szeretjük őket.

9. osztályos tanuló

Egy nő számára az a legcsodálatosabb érzés, mikor világra hozza gyermekét, mikor anyává válik. Számára attól a pillanattól kezdve gyermeke a legfontosabb a világon.

Számomra az anyák különleges emberek, hiszen a Földön nincs óvóbb, szeretőbb ember az anyáknál. Ha kell, ápol, ha szükséges, kísérik. Mindig mindig odaadó, bátorító és szívélyes.

Kislányként mindig, minden percben a közelében akartam lenni, mindenben rá akartam hasonlítani, utánoztam sokszor őt. Ma már másként tekintek rá, tudom, hogy mindenben számíthatok rá, hogy mindig védelmez, hogy mindenért aggódik, viszont már kevesebb időt töltök vele. Mára már tudom, hogy még ha sokszor szigorú is, azt az én érdekemben teszi, és attól még ugyanúgy szeret. Egy anyai szív, történjen bármi is, mindig megbocsát. Minden veszekedést gyors békülés követ.



Remélem, egyszer én is ilyen édesanya leszek majd, mint ő. Remélem, lesz módon továbbadni gyermekeimnek mindazt a jót, amit én kaptam az édesanyámtól.

Soha ne feledjük, hogy anya csak egy van! És azt az egyet nagyon-nagyon szeressük!

Nagy Rita, 7. osztályos tanuló

Anyák napján,
mikor egész nap az anyákat ünnepeljük,
nem is emlékszünk tán,
igazán mit is ünnepelünk.
Nem azt a személyt, aki
leszidott,
ha elrontottál valamit,
vagy ha a szoba
épp rendetlen volt.
Hanem azt a valakit, aki
a legmélyebb pillanatban
akkor és ott melletted volt,
és könnyeid letörölve
mondta azt,
mit most én üzenek:
Szeretlek!

Hamerlik Enikő, 8. osztályos tanuló

A nemzet hajszálgyökere az emlékezés!

(Folytatás az első oldalról)

Anyai nagymamám 7 évvel a huszadik század beköszönte után látta meg a napvilágot egy kis palóc faluban, nem messze Szécsénytől. Templomba is oda járt, csak úgy toronyírányt, a legrövidebb úton, átpalózva a hol haragos, hol szelíd Ipolyt, néha csak átgázolva a nyári melegben a sekély vízben. Gyakran emlegette, ő még látta Ferenc Jóskát délceg lován, majd az első világháború pokla végleg elsöpörte ezt a világot. Egyik pillanatról a másikra hazátlanok lettek. Egy napon arra ébredtek, hogy cseh legionáriusok kutyákkal őrzik a határt, és úgy lettek egyik percről a másikra egy új műállam polgárai, hogy a Magyar Királyság soha meg nem vonta tőlük a jogot a magyar állampolgárságra. Remélték, lesz még ez jobb. Kezdetben ígértek sok mindent az új tulajdonosok, hogy várjunk, legyünk türelemmel, de a hazugságra épített légvárak hamar összeomlottak. Az egykori Monarchia még ötnyelvű marhalevelei után az új gazda kiáltványából lassan eltűntek az anyanyelvbe oltott betűk, s maradt a szigorúan őrzött hajózható folyó, mely már nem hívta harangszóra haza a szécsényi templomba egy imára az övéit. A második világháború már a csecsemő édesanyámmal együtt találta ugyanitt, a palóc dombok tövében az akkorra már négytagúra nőtt családot. Ismét magyar állampolgárok lettek, s remélték, lesz még jobb, de mire megszokhatták volna a háború poklának tornácán ezt az állapotot, ismét fordult a kocka, s nem hogy állampolgárságot nem kaptak az új államtól, ahová visszakerültek, de még hontalanná is lettek. Marhavagonok, kitelepítés, kierőszozott nyelvtelenítés és hazátlan nyomor. Aztán jött az új „Isten“, akihez nem imádkozni kellett járni, de jelszavakat kiabálni és indulókat énekelni, az ősök földjét ingyenesen beszolgáltatni, és mondták, hogy várjunk, mert nemsokára jobb lesz, most nem kell lázongani. Közben a szécsényi harang szava már odaát is el-elnémult: ott is más „Isten“ lett az Úr. Majd jöttek a tervek, a vérbe taposott forradalmak. Gondolták, talán lesz még jobb, és édesanyám egy jobb élet reményében szegényen, de szeretetben egybekelt édesapámmal. Álmodtak egy szebb jövőt, nekünk, velünk. Mondták nekik, hogy dolgozzanak sokat, és tűrjenek, mert most már a magyaroknak is jobb lesz. A 68-as események már engem is e földi létben találtak, valahol nagyanyám kis házának árokpártján, ahol a munkából fáradtan hazasiető édesanyámat vártam gyakran. Lassan felcseperedtem, s megértettem, megtaláltam, hol a helyem a világban. Egyszer megkérdez-

tem anyámtól: édesanyám, ki a magyar? Azt mondta: „Magyar az, aki magyarul álmodik.“ És én álmodtam, magyarul, szépeket, és reménykedtem, egyszer talán csak jobb lesz. Aztán jött egy új világ, amikor azok, akik eddig azt mondták, hogy így volt jó, most azt kezdték mondani, hogy úgy lesz jó. S mi hittük az igazat, mert a palóc dombok tövében nem szoktak hazudni az emberek, s reméltük, most már jó lesz magyarnak is lenni. Együtt énekelünk a tereken, hogy szeretetet ígértünk, de lassan elhalkultak az énekek, és azt mondták, mit keresnek itt az olyan emberek, akiknek görbe a lábuk, kis mongol lovakkal jöttek az ő földjükre, és érthetetlen nyelven beszélnek. És úgy lettünk ismét egy új állam polgárai, hogy nem kérdeztek meg, akarunk-e! És mondták, hogy most hallgassunk, mert most nem jó az idő, és örüljünk, hogy élünk és dolgozhatunk, hogy a földön, amit nagyanyám, anyám és apám és azok szülei műveltek, megélhetünk. És én, immár kis családommal négyesben, az új otthon fészkeinek melegében, csendesesen reménykedtem, egyszer csak jobb lesz. S az évek deresre festették hajamat. A szeretteim csendesesen kifordultak az időből. Itt hagytak bennünket. Elmentek a nagymamák, a szülők, új sírhalmok nőttek a csendes palóc dombok tövében, és mi reménykedve járunk gyertyát gyújtani, reménykedve, talán majd jobb lesz.

Száz éve várunk! Jobb időre, jobb korra, jobb emberekre, jobb kormányokra, jobb törvényekre. Mindig azt mondják nekünk, most nem jó az idő. Most rossz az idő. Több mint kilencven éve vagyunk rossz időben, rossz helyen. Rosszkor születünk: a nagyszüleink, a szüleink, mi is, és születnek a gyermekeink és a gyermekeinknek a gyermekei. Rosszkor ünneplünk születésnapot, rosszkor temetünk, rosszkor sírunk és rosszkor örülünk. Mi vagyunk a legrosszabb kor generációi, a bűnös nemzedékek sora. Ugy letünk vádlottak, hogy bűnösök sem voltunk, csak láttuk, ahogyan kihúzzák a földjeinket elbitorló tolvajok a lábunk alól a magyar jövőt. Mert nekünk látni is bűn, érezni is bűn, remélni is bűn, élni is bűn. Pedig mi nem mentünk sehová. Ott vagyunk az ősök sírjainál immár négy generáció óta. Ott a szülőföldön, a palóc dombok tövében, még mindig konok hűséggel. Jó helyen. A világ legjobb helyén. OTTHON! Voltunk magyarok, felvidéki tótok, csehek, csehszlováku beszéző magyarok, visszacsatolt felvidéki kommunisták, hontalanok és szolgák, a szocializmus építői, kisebbségi magyarok, határon túli magyarok, rendszerváltó



csehszlovákiai magyarok, szlovákiai magyarok, nemzetiségiek és kisebbségi polgárok. Mint olcsó piaci kofák alkuszak a nyelvünkre, az iskoláinkra, a jogainkra, hovatartozásunkra, érzéseinkre lankadatlanul száz év óta. A trianoni százéves évforduló üzenet számukra. Minden egyes emlékmű, zászló, koszorúzás, emlékbeszéd egy jel és figyelmeztetés. Nem vagyunk senkinek a rabslolgái. Egyenrangú, büszke, öntudatos nemzet vagyunk az egységesülő Európának.

Eppen ezért hirdetem, hogy minden nemzetnek s a nemzetben élő minden polgárnak, testvérnek joga van az összetartozásra. S a nemzetet irányító kormányoknak joguk van megmondani, hogy a nemzethez tartozóknak milyen jogokat kíván adni. Hirdetem, hogy a testvér a testvérnek nem a törvények léte vagy nemléte miatt fogja meg a kezét.

„Nem tudom, sorsszerű volt-e 20. századi történelmünk megannyi katalizmája, Trianontól a második világháborúig '56-ig. Ne vizsgáljuk most azt, hogy így kellett-e történnie, vagy helytelen lépések és döntések sorozata vezetett a tragédiáig. De azt hiszem és vallom, hogy mindezekből csak akkor tudunk felállni, ha nem gyászolva és keseregve, igazságtalanságot és összeesküvést emlegetve tekintünk az elveszett ország-részekre, hanem a fájdalomból erőt merítve, egymás kezét szorosan fogva rakjuk egymásra a megmaradt építőkockákat.

És ezekből az építőkockákból építsünk egy olyan hazát, erős nemzetet, mely további évszázadokig hirdeti majd a hűségét és ragaszkodását a nemzetben gondolkodódnak. Az elmúlt száz év sok mindent elvett tőlünk. Falvakat és városokat, erdőket, hegyeket és folyókat, épületeket, tereket és várakat. De amit nem tudott elvenni, az a remény és a hit. A reményt a mindig újrakezdeshez, és a hitünket önmagunkban, Istenben és a Hazában. Isten áldja Magyarországot!

Hrubik Béla

TRIANON TÖRTÉNETE RÖVIDEN

Az első világháború végkifejletei:

1918 folyamán a központi hatalmak már mindenütt védekezésre szorultak.

1918. január 8-án Wilson - még Amerika hadba lépése előtt - közzéteszi a szenátushoz intézett, tizennégy pontból álló üzenetét, mely az igazságos békekötés feltételeit tartalmazza.

Az üzenet 10-es pontja az alábbiak szerint szól:

„Ausztia-Magyarország népeinek, amelyeknek helyét a népek között meg kell találni és biztosítani kívánjuk, legelső alkalommal lehetővé kell tenni önálló fejlődésüket.“

1918. február 11-én Wilson újabb négy pontban foglalja össze álláspontját, mely szerint a népek akarata ellenére nem tolnak egyik államból a másikba.

Ezzel egy időben a külföldre szökött cseh emigránsok vezérei (Masaryk és Beneš) „megpecsételik“ a monarchia és az ezeréves Magyarország sorsát.

1918. május 30-án az amerikai csehek és szlovákok megkötik a pittsburgi szerződést, mely kijelenti, hogy a szlovákok, ha megfelelő autonómiát kapnak, akkor csatlakozni kívánnak Csehországhoz.

Wilson, aki Masaryk rokona volt, a pittsburgi szerződés ürügyén pártfogásába veszi a tervezett államot. Ennek következtében az antanthatalmak elismerik, az ekkor még NEM IS LÉTEZŐ Csehszlovákiát, hadviselő félnek.

1918. szeptember 18-án a szaloniki antanthadsereg áttört a bolgárok frontján, és ezzel megnyílt az út az Osztrák-Magyar Monarchia déli határai felé. A központi hatalmak sorsa ezzel megpecsételődött. A szeptember 26-i antantseregek támadásának Németország nem tud ellenállni.

A német vezérkar a kormányt fegyverszünet megkötésére ösztönzi.

1918. október 5-én az antanthatalmak felkérlik Wilson, hogy az általa elkészített dokumentum alapján, melyet ők már elfogadtak, kezdjen béketárgyalásokat.

Az antanthatalmak valójában kívárták, arra számítva, hogy a központi hatalmak országain belül a frontok megröppanését követően belső összeomlás fog bekövetkezni. Ez be is következett.

1918. október 17-én Tisza István miniszterelnök a parlamentben bejelenti: „elvesztettük a háborút“. Megszerveződik a Károlyi Mihály-féle Nemzeti Tanács.

1918. október 29-én Zágrábban a horvát tartománygyűlés kikiáltja a Magyarországtól való elszakadást.

1918. október 30-án a Nemzeti Tanács magához veszi a hatalmat.

Másnap meggyilkolták Tisza Istvánt.

1918. november 1-én Károlyi kormánya elrendeli a magyar csapatok fegyverletételét, mely végzetes hatással van az október 24-én megindult olasz offenzíva ellen védekező magyar csapatokra.

1918. november 3-án megkötik az olaszokkal a padovai fegyverszünetet, amely Magyarország régi határait tekinti demarkációs vonalnak.

Károlyi Mihályék megkötik a belgrádi fegyverszünetet, mely a Maros-Dráva vonaláig kiszolgáltatja Magyarországot a megszállásnak.

1918. november 13-án Károlyi lemond az államügyek vezetésében való részvételéről.

1918. november 16-án Károlyi Mihály elnökségével kikiáltják a köztársaságot.

Az antant semmit nem tesz, hol vannak a wilsoni elvek:

A csehek betörnek a Felvidékre, a románok az alsó vidékeinken kalandoznak.

1918. október 30-án a tót, november 25-én a szerb és december 1-én a román „népgyűlések“ részvevői kimondták a Magyarországtól való elszakadást. Valójában népgyűlésnek nem minősülő események voltak.

A megszállók az elrabolt területeket - a békekonferencia döntését be sem várva - mindjárt impériumuk alá veszik.

A kormányunk fegyveres erővel nem tud ellenállni, mert saját hadügyminisztere, Linder is azt hirdeti, hogy „Nem akarok katonát látni!“

A kormányban uralkodó viszályok, elősegítették a köztársaság összeomlását.

1919. március 21-én a Vix-jegyzék - újabb országrészek kiürítését követelő antantjegyzék - hatása alatt Károlyi átadja a hatalmat a szociáldemokratáknak, kik Kun Bélával egyeznek meg, és megnyílik az út a bolsevizmus felé.

1919. május elején egészen a Tiszáig vonultak.

1919. június 25-én a ludovikások és a dunai monitorok ellenforradalmi fölkelése következett be, melyet vérbefojtottak.

1919. június végén a vörös hadsereg megtámadta a cseheket, azonban Clemenceau fenyegető jegyzéke visszaparancsolta őket.

A vörös hadsereg ezután a románok ellen fordult, de a kezdeti sikerek ellenére vereséget szenvedtek.

1919. július 31-én a népbiztosok megszöknek, és a románok harc nélkül megszállják Budapestet és a Duna vonalát. Ezután három és fél hónapon keresztül zavartalanul fosztogatják az országot.

Az antantállamokban mára már senki sem vette komolyan a wilsoni elveket. Mindenki természetesnek találta, hogy a legyőzött államokra minden feltételt rá lehet és rá kell kényszeríteni.

A győzők vezetői a legyőzött államok meghallgatása, részvétele nélkül határoztak, majd kijelentették, hogy a meghozott határozatok megváltoztathatatlanok.

Magyarország helyzetét különösen nehézé tették a szerbek, románok és csehek Párizsban tevékenykedő képviselői és ágensei. Különösképpen, mert az antant Franciaország érdekkörébe tartozó területnek tekintette a Közép-Duna völgyét.

A kommunista kormányzat bukása után Peidl Gyula alakított kormányt.

A román megszállás alatt álló Aradról Szegedre tette át székhelyét Károlyi Gyula gróf, ki május 5-én kormányt alakított, melynek hadügyminisztere Horthy Miklós lett. Horthy szervezte meg a nemzeti hadsereget.

Károlyi lemondása után Ábrahám Ernő került a helyére, de lemondva róla mint fővezér megszállta a Dunántúlt.

1919. november közepén az antanthatalmak sürgetésére a románok kiürítették Budapestet, és a Duna-Tisza közét.

1919. november 16-án Horthy Miklós a nemzeti hadsereg élén bevonult Budapestre, majd megszállta az ország többi - román uralom alól felszabadult - részét is.

TRIANON TÖRTÉNETE RÖVIDEN

1919. november 22-én Sir Clerk antantkiküldött segédletével, Huszár Károly vezetésével koncentrációs kormány alakult. Ez a kormány kapott meghívást a Párizsi béketárgyalásokra.

1919. év folyamán a békét diktáló nagyhatalmak kisebbségi szerződéseket kötöttek Csehországgal, Szerbiával és Romániával, mivel maguk is érezték, hogy Közép-Európa új rendezése nemzetiségi szempontból veszélyes helyzetet teremt. Az utódállamokban megnyilvánuló féktelen nacionalizmus is aggodalmat keltett bennük.

1920. január 7-én Párizsba érkezett a magyar delegáció Apponyi Albert gróf vezetése alatt, Bethlen István gróf és Teleki Pál gróf segédletével.

1920. január 15-én Apponyi gróf lehetőséget kapott arra, hogy ismertesse a magyar álláspontot. Apponyi gróf több nyelven is próbálkozott a konferencia tagjait meggyőzni a Magyarországnak szabott feltételek igazságtalan és esztelen voltáról, mindhiába. Hiába bizonygatta a delegáció a feltételek történelmi, gazdasági, néprajzi képtelenségeit, hiába a wilsoni - be nem tartott - elvek.

1920. március 1-én a már létrejött nemzetgyűlés, Horthy Miklóst választotta meg kormányzónak.

1920 tavaszán az antant hatalmak többszöri felszólítása után a románok kiűrtették a Tiszántúlt is.

1920. május 5-én kapta kézhez a magyar delegáció a konferencia elnökének, Millerandnak levelét, melyben közölte, hogy a feltételek változatlanok, követelte az abban foglaltak véglegesítését. Millerand kísérőlevele ezenkívül kilátásba helyezte, hogy a határok legkirívóbb igazságtalanságait annak idején orvosolni fogják, és a Csehszlovákiához csatolt ruténföld autonómiát kap, és maga dönthet sorsának irányítása felől. Már tudjuk, hogy ezekből az ígéretekből, SEMMI NEM VALÓSULT MEG!

1920. június 4-én Apponyi lemondása után, a versaillesi kis Trianon kastélyban, Bénárd Ágoston népjóléti miniszter és Drasche Lázár Alfréd írták alá a szerződést.

1920. november 13-án a nemzetgyűlés iktatta törvénybe.

Kihirdetése után mint 1921: XXX. törvénycikk került a magyar törvények tárába.

A trianoni békeszerződés, hogy éket verjen a magyar és osztrák nemzet közé, Nyugat-Magyarországot Ausztriának ítélte, de egyelőre Magyarország kezében maradt.

1921. július 26-án vált kötelező jellegű nemzetközi okirattá a szerződés.

Ezzel egyidőben az osztrákok követelni kezdték a nyugati magyar terület átadását, melyet a csehek fenyegető fellépése is támogatott. Az osztrákok megkísérelték a terület megszállását, de mindenféle magyar csapatok ellenállása fogadta őket.

Bethlen visszautasította az illetéktelen cseh beavatkozást, azután a mindig magyarbarát Olaszország közvetítését kérte.

1921. október 12-én Velencében aláírták az osztrák-magyar megegyezést.

Ennek értelmében a Nyugat-Magyarország nagyobb része az osztrákoké lett, de kimondta, hogy Sopronban és környékén népszavazást kell tartani.

1921. december 14-én a NÉPSZAVAZÁSON FÖLÉNYESEN GYŐZÖTT A MAGYARORSZÁGHOZ VALÓ HŰSÉG GONDOLATA!

Ezért is szokták mondani, hogy Sopron a leghűségesebb magyar város!



A 14 részből és 364 cikkelyből álló trianoni szerződés rettentően megcsónkította Magyarországot. A háború előtti 325 411 négyzetkilométernyi területből, csak 92 833 négyzetkilométernyi maradt.

A 20 900 000 lakosból, csak 7 980 000 maradt. Vagyis ELVETTÉK AZ ORSZÁG TERÜLETÉNEK HÁROM-NEGYED RÉSZÉT, 72 százalékát, NÉPESSÉGÉNEK KÉT-HARMADÁT, 64 százalékát.

Sok egyéb igazságtalanság mellett a győztes államok zálogjogot kaptak Magyarország minden állami jövedelmére, amit aztán 1930-ban a hágai konferencia rendezett.

Az utódállamokat végtelenül nyugtalanította, hogy Magyarország a trianoni szerződést nem tekinti véglegesnek, s az első pillanattól annak revízióját követeli. Ezért Magyarországgal szemben állandóan a legrosszabb indulatú politikát folytatták, ádáz propagandába kezdtek ellenünk.

A Magyarországra rótt békefeltételek olyan súlyosak voltak, hogy azokat még a győztes nagyhatalmak országaiban sem fogadta egyhangú helyeslés.

A magyar közvélemény első visszahatása az ország felदारabolása ellen abban a jelszóban fejeződött ki, amely azóta már világhírű lett: „NEM! NEM! SOHA!” Megalakult a Területvédő Liga, majd Revíziós Liga s igyekezett lelket önteni az elcsüggedt magyarságba, megkísérelte, hogy az első összekötő szálakat megteremtse a külföld felé. Mindenféle szavalták, majd megzenésítették és énekelték is Pap-Váry Elemérné örökszép imádságát, a Magyar „HISZEKEGY”-et.

A külföldi propaganda első komoly kísérletének érdeme a Pesti Hírlapé.

A lap a békefeltételek megismerése után több nyelven különszámot jelentetett meg a tervezett országcsónkítás igazságtalanságainak, képtelenségeinek kimutatására, és ezt a számot 1920 februárjában sok ezer példányban juttatta el külföldre.

Ezt követően 1927-ben Lord Rothermere Igazságot Magyarországnak „Justicerfor Hungary” mozgalma elindította a magyarok jogsértéseinek elismeréséért vívott harcot a nemzetközi porondon. Ennek eredménye az lett, hogy 160 brit alsóházi képviselő részvételével megalakult az angol parlamentben egy „parlamentari bizottság a trianoni békeszerződés módosítására”, majd négyhatalmi bizottság ült össze a vitás határkérdések rendezésére, de itt ekkor még a német igények kerültek előtérbe, majd később 1938-ban a müncheni megállapodás utáni időszakban vette kezdetét a magyar revízió előre törése, mely Felvidék nagyobb részének, majd Kárpátalja, Erdély egy részének és végül 1941-ben Délvidék egy részének visszacsatolásával ért véget.

A II. világháborút követő Párizsi békeszerződés 1947-ben egy a trianoninál is csónkítóbb határokat szabott meg elszakítva magyarok millióit egymástól. A következmények ma is érezhetők, a „Trianon-szindróma” létezik, és negatív hatását az egész nemzetre fejt ki, függetlenül attól, hogy határ melyik oldalán élő nemzetrészről van szó.

(Az Ezeréves Magyarország, Pesti Hírlap RT nyomán)

Juhász Gyula:

TRIANON

Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá.

Mert nem lehet feledni, nem, soha,
Amíg magyar lesz és emlékezet,
Jog és igazság, becsület, remény,
Hogy volt nekünk egy országunk e földön,
Melyet magyar erő szerzett vitézül,
S magyar szív és ész tartott meg bizony.
Egy ezer évnek vére, könnye és
Verejtékes munkája adta meg
Szent jussunkat e drága hagyatékhoz.

És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt a kedves Pozsony,
Hol királyokat koronáztak egykor,
S a legnagyobb magyar hirdette hévvel,
Nem volt, de lesz még egyszer Magyarország!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt legszebb koszorúja
Európának, a Kárpátok éke,
És mienk volt a legszebb kék szalag,
Az Adriának gyöngyös pártadísze!
És nem lehet feledni, nem, soha,

Hogy a mienk volt Nagybánya, ahol
Ferenczy festett, mestereknek álma
Napfényes műveken föltündökölt,
S egész világra árasztott derűt.
És nem lehet feledni, nem soha,
Hogy Váradon egy Ady énekelt,
És holnapot hirdettek magyarok.
És nem lehet feledni, nem, soha
A bölcsöket és sírokat nekünk,
Magyar bölcsöket, magyar sírokat,
Dicsőség és gyász örök fészkei.
Mert ki feledné, hogy Verecke útján
Jött e hazába a honfoglaló nép,
És ki feledné, hogy erdélyi síkon
Tűnt a dicsőség nem múló egébe
Az ifjú és szabad Petőfi Sándor!
Ő egymaga a diadalmas élet,
Út és igazság csillaga nekünk,
Ha őt fogod követni gyászban, árnyban,

Balsorsban és kétségben, ó, magyar,
A pokol kapuin is győzni fogsz,
S a földön föltaláld már a mennyet!
S tudnád feledni a szelíd Szalontát,

Hol Arany Jánost ringatá a dajka?
Mernéd feledni a kincses Kolozsvárt,
Hol Corvin Mátyást ringatá a bölcső,
Bírnád feledni Kassa szent halottját?
S lehet feledni az aradi őskert
Tizenhárom magasztos álmódóját,
Kik mind, mind várnak egy föltámadásra?

Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan
S őszintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezét, s esküdjete
Némán, csupán a szív veréseivel
S a jövő hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdelmet hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra.

Nem kell beszélni róla sohasem?
De mindig, mindig gondoljunk reá!

Papp-Váry Elemérné Sziklay Szeréna:

Magyar hitvallás

(„Hiszekegy“)

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ez az én vallásom, ez az én életem,
Ezért a keresztet vállaimra veszem,
Ezért magamat is reá feszítettem.

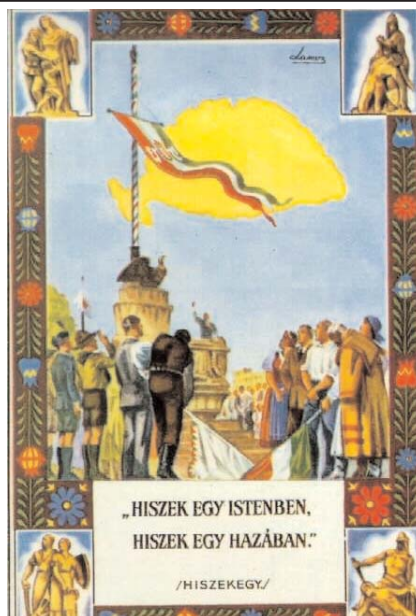
Szeretném harsogni kételkedők fülébe,
Szeretném égetni reszketők lelkébe,
Lángbetűkkel írni véres magyar égre:

Ez a hit a fegyver, hatalom és élet,
Ezzel porba zúzod minden ellenséged,
Ezzel megválthatod minden szenvedésed.

E jelszót ha írod lobogód selymére,
Ezt ha belevésed kardod pengéjébe,
Halottak országát feltámasztod véle.

Harcos, ki ezt hiszed,
csatádat megnyerted,
Munkás, ki ennek élsz,
boldog jövőd veted,
Asszony, ki tanítod, áldott lesz a neved.

Férfi, ki ennek élsz, dicsőséget vettél,
Polgár, ki ezzel kélsz, új hazát szereztél,
Magyar, e szent hittel
mindent visszanyertél.



Mert a hit, az erő, mert aki hisz, győzött,
Mert az minden halál és kárhozat fölött
Az élet Urával szövetséget kötött.

Annak nincs többé rém,
mitől megijedjen,
Annak vas a szíve minden
vésszel szemben,
Minden pokol ellen, mert véle az Isten!

Annak lába nyomán zöldül a temető,
Virágdíszbe borul az eltiport mező,
Édes madárdaltól hangos lesz az erdő.

Napsugártól fényes lesz a házatája,
Mézes a kenyere, boldogság tanyája,
Minden nemzetség az Isten áldása.

Magyar! Te most árva,
elhagyott, veszendő,
Minden nemzetek közt lenn
a földön fekvő,
Magyar, legyen hited s tied a jövőndő.

Magyar, legyen hited és léssen országod.
Minden nemzetek közt az első, az áldott,
Isten, amit néked címeredbe vágott.

Szíved is dobogja, szavad is hirdesse,
Ajkad ezt rebege, reggel, délben, este,
Véreddé hogy váljon az ige, az eszme:

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Bobula Ida:

A mi határunk

Midőn az Úr ez országot teremté,
Gránithegyekből vont köré határt.
Határt, amit el nem mozdíthat senki,
Falat, minek az emberkéz nem árt.

Egy ezredévig éltünk itt e földön,
Az istenkéztől vont határ alatt,
Míg jött a béke és azok, kik győztek,
Nagybölcsen új határt alkottanak.

Piros írónnal húzták Trianonban.
Az Isten nézi, mosolyog és vár -
Előbb-utóbb majd megmutatja nekik: -
Hogy az Övé az igazi határ.

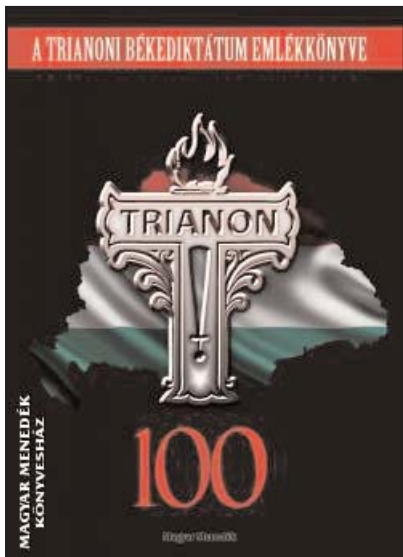
Könyvajánló

Raffay Ernő:

Trianon 100

Trianon Almanach - 7 könyv egyben

Részletek Raffay Ernő ajánlójából:



„... Forrásközlő könyvről van szó: több, a trianoni békeparancsra vonatkozó, a nemzetépítő Horthy-korszakban keletkezett könyvet, megnyilatkozást, összefoglaló adatsort tartalmaz. Megmutatja azokat az okokat, amelyeknek következménye volt az ország szétdarabolása, majd bemutatja azokat a következményeket, amelyek a megszállt „utódállamok“ területén történtek.

Lukachich tábornok így foglalja össze itt közölt munkájában az összeomlás legfontosabb okait: „Meggyőződésem, hogy nem jut az ország a mai sorsra, ha nem következik be 1918. október havában a felfordulás, és nem jut Károlyi Mihály gróf kormányra, nem végeztet a nemzettel harakirit éppen a legkritikusabb időben, nem dobhatja el a magyar katona fegyverét akkor, amikor arra Magyarország határainak megvédésére szükségünk volt“.

... A politikusok a magyar külpolitika legfontosabb, mindent meghatározó céljává a területi revíziót tették, s hogy milyen eredménnyel, ezt a négyszeres határmódosítás mutatja: 1941 nyarán a Magyar Királyság területe a visszacsatolt 79 241 km²-rel együtt 172 204 km²-re; lakossága a visszajött 5 363 331 emberrel együtt 14 683 323 főre növekedett. Hatalmas eredmény a legvéresebb magyar évszázadban.

A magyar értelmiség legjobbjai már 1919-től (!), a „békeszerződés“ készüléseinek hónapjaitól kezdve letették szellemi-tudományos válaszaikat az országcsönkítés ellen. E nagyszerű kötetben olvasható pap, statisztikus, földrajztudós, író, külügyi szakember és más értelmiségi alkotó elemzése. Elegendő, ha csak a korszak legkiválóbb szakembereit, a Magyar Külügyi Társaság tisztségviselőit nevezzük meg: gróf Apponyi Albert, Horváth Jenő, Lukács György (nem a gyilkos népbiztos), Eötvényi Olivér, báró Wlassics Gyula, Berzeviczy Albert, Fodor Ferenc és Nagy Emil. Írásaikból nemcsak a korabeli európai helyzet, hanem ebben a megcsönkített Magyarországon helye és helyzete is megismerhető.

Ráadásul - s ezt e kötet egyik legnagyobb érdemének tartom -, olvasható például a híres Rothermere lord „Újmagyarország felé, - Rothermere lord békerevíziós mozgalmának hiteles története és okmányai, 1927“ című fejezet, amelyben a későbbi sikeres területi revíziók nemzetközi előkészítésének főlemelő története olvasható.

... Azt mondhatnánk, hogy Trianon után a magyaroknak „könnyű“ dolguk volt, mivel a nemzetközi békeparancs oly nagy mértékben volt elhibázott, hogy a magyaroknak csak rá kellett mutatniuk az etnikai, gazdasági és kulturális rossz döntésekre, s elvileg egyből „megvilágosodtak“ a nyugati politikusok. Valóban, e nagy kötetben is olvasható sok, 1920 után keletkezett vélemény, amelyekből kirajzolódik, hogy a legfontosabb politikusok (talán az egyetlen Clemenceau-t kivéve) belátták, hogy történelmi hibát s nagy igazságtalanságot műveltek a magyarokkal. Megoldást azonban - éppen a nemzetközi francia érdek miatt - nem tudtak javasolni, ráadásul a három utódország jó kereskedelmi partner is volt. Ez lett az oka annak, hogy a magyar külpolitika kénytelen volt olasz, majd német irányba fordulni.

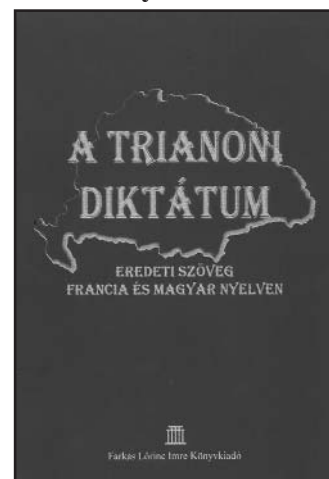
... Nem tudni, hogy az amerikai író ismerte-e a háború utáni hadsereg létszámokat, azonban tény, hogy (1929-ben) az Egyesült Államok szárazföldi hadseregének létszáma 151 000 katona, addig Csehszlovákiának 162 000, Romániának pedig 278 000 fős a békelétszámú hadereje. Igen, helyes az a következtetés, amely szerint a trianoni határokat kizárólag fegyveres erővel lehetett megtartani.

Így van ez napjainkban is: a Trianont megerősítő és három faluval súlyosbító, 1947. évi párizsi béke határozatainak megtartása céljából engedett be a mai Románia a határain belülről óriási amerikai rakétaerőket és egyéb csapatokat; valamint e célból állomásozik hatalmas román páncélos alakulat Marosvásárhelyen.

... A Magyar Menedék Kiadó e kötetének ott kell lennie minden magyar család asztalán, közel a Feszülethez.“

A TRIANONI DIKTÁTUM

Eredeti szöveg
francia és magyar
nyelven



Tekintettel a trianoni diktátum századik évfordulójára ez a könyv sajnos sosem veszít aktualitásából. Akit érdekelnek a történelmi dokumentumok, és ez minket teljes mértékben érint, annak ajánlatos ezt a 300 oldalas hivatalos magyar fordításban is elolvasni. Idézet az Előhangból:

„Ezt a diktátumot aláírása óta soha senki nem ellenőrizte. Főképpen azt nem, ami szintén az utódállamok kötelessége lett volna, hogy a kisebbségbe szakadt, akkor mintegy hárommillió magyarországi alapvető emberi jogait tiszteletbe tartsa. Azaz az anyanyelven való tanulás, az anyanyelv használatát lehetővé tenni, beleértve a helységnevek stb. magyarul történő kiírását, tankönyvekben szükséges használatát. A történelem tisztességes tanítását és így tovább. A tennivalóink közé tartozik, hogy felszólítsuk - bármilyen nehéz a világ helyzete - mindezek ellenőrzésére a diktátumot aláíró országok kormányait. Ez ugyanis nem pénz kérdése. Mivel a diktátum következménye nem évül el, az ellenőrzés kötelezettsége sem!“

Emlékezés a hősökre

Márciustól kezdődően az idei emléksorozatok szinte mind-egyike eltér a szokásos formájától, de ebben nem is az a lényeg, hogy a formák megváltoztak, hanem az a tény, hogy veszélyes időszakot élünk, amely más megoldásokra kényszerít minket. Így



volt ez most is, Ipolybalogon is, amikor a második világháború befejezése alkalmából azokra a hősökre emlékeztünk, akik a legdrágábbat adták az elmúlt idők harcaiban, az életüket. Egy maroknyi emlékező, mert nagy részvételtől szó sem lehetett, tette tiszteletét a temetőben álló emlékmű előtt, ahol minden évben ez idő tájt mindig megemlékeztünk hőseinkről, az ismeretlen hősökről, és koszorúztuk meg az emlékhelyet. Lenicky Anett, a



Csemadok Ipolybalogi Alapszervezete elnökének rövid emlékbeszéde után a jelenlévők nevében a falu polgármestere Bálint Péter és Balogh Gábor egykori polgármester helyezték el az emlékezés koszorúját. Az MKP nevében külön koszorút helyezett el Czibulya Márk, aki ebben a válságos időszakban az eseményekről videofelvételeket készít, és tesz fel a világhálóra (<https://youtu.be/h2SLb8gN8ec>), hogy akik nem tudnak részt venni az eseményeken, legalább így értesüljenek róla, és ezek részesei lehessenek. Az alapiskolát, illetve a pedagógusokat Molnár Barnabás igazgató képviselte, és készített felvételeket. Az emlékezés végén György Ferenc lelkiatya áldást mondott a hősökre és egy Miatyánk és Üdvözlégy elimádkozása után vége lett az emlékezési szertartásnak.

Balogh Gábor

Régi nóta,

híres nóta



Járásunkban az idén 21. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Őszirozsa címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyarnóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközlünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.



IMA A HAZÁÉRT

Én Uram, Istenem, vigyázz ránk!
Ne hagyd elveszni a hazát!
Sírva kér két szemünk,
Irgalmazz minenkünk!
Emeld fel magadhoz nemzetünk!

Szeretet fénye ég bennünk,
Míg élünk, hiszünk és remélünk.
Vigyázz ránk, nyújtsd kezed,
Oltalmazd népedet,
Az ősi magyar nemzetet!

Szűzanyánk, szeplőtelen Mária,
Hozzád száll sok magyar sóhaja.
Kérd értünk Fiadat,
Meváltó Urunkat,
Védje s őrizze országunkat!

Míg igaz magyar él a földön,
NEM HAGYJUK, HOGY A ROSSZ LEGYŐZZÖN!

Bármi volt, bármi lesz,
A magyar magyar lesz,
Így éled újjá a nemzet!



Imádkozunk a hazáért,
Boruljunk le arcra,
A magyarok Szent Istene
Hisszük, meghallgatja.
Fáj a keblünk, vérzik szívünk,
Sír az egész ország,
Magyaroknak Szent Istene,
Tekints az égből ránk!

Alig bírunk szemeinkkel
Felnézni az égre,
Fogsz-e rajtunk könyörölni,
Egek Szent Istene ?
Virrad-e még egy szép hajnal
Valaha hazánkra?
Lesz-e gyógyír mély sebünkre,
Szívünk fájdalmára?

Anyák napja



Erkölcsei kötelességünk megemlékezni az édesanyákról, akikre úgy tekinthetünk, mint óriásokra, akik nap mint nap hőstettet hajtanak végre azzal, hogy életüket szentelik gyermekeik nevelésére, a család összetartására.

Családjukról való lelkiismeretes gondoskodásuk gyümölcsöző, mert noha csendes, mégis ékes-szólo tanúságtétel. Ők azok, akik megtaníthatják a világot arra, hogy

a szeretet cselekedeteivel előbb meg lehet hódítani a népeket, mint fegyverekkel. Egyedül az édesanyák képesek arra, hogy a szeretet erejével átalakítsák a világot, mert nem úgy képzelik el ezt a folyamatot, hogy a világnak ugranak neki, hanem gyermekeiken keresztül, azáltal, hogy őket jobbra nevelik, mint amilyen a világ most.

Az édesanyák azok, akik életükkel mesélnek arról, hogy az élet szépsége az önátadásban rejlik. Ők igazán megértették Jézus szavait, aki az utolsó vacsorán így tanította apostolait: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint, aki életét adja barátaiért.”/Jn15,13/ Ezt Jézus önmagáról mondta, de állította azokról is, akik életüket Istennek átadva papként vagy szerzetesként élnek az emberekért. De mondta ezt a szülőkről, egészen konkrétan az édesanyákról.

Sok embernek megadatott, hogy olyan édesanyát kaptak, aki életét adta gyermekeiért, éjt nappallá téve dolgozott, csak hogy gyermekeinek jobb legyen. Mert az ám az igazi csoda, hogy az anya, aki két műszakban dolgozik, és holtfáradtan ér haza, még jut ereje arra, hogy leüljön gyermeke mellé, és végighallgassa napi sikereit vagy kudarcait. Csoda az is, amikor egy anya nem keres külön munkahelyet, hanem minden pillanatban családjára rendelkezésére otthon van, iskolából hazatérő gyermekét tárt karokkal, meleg ebéddel várja. Az anyák csodát tudnak tenni, mikor a gyermekük lehorzsolta térdét lágy csókjukkal fertőtlenítik, megszüntetik a fájdalmat, és feledtetni tudják a pár pillanattal korábbi „tragédiát”. Ezek az anyák azok, akiket nem tudunk a magánéletükről kérdezni, mert talán nincs is nekik. Egészen másoként élnek. És noha életük csupa lángolás, aktivitás, mégsem a zűrzavar és a káosz előidézői, hanem ők az otthon békéjének forrásai, mert jelenlétükkel és szavaikkal segítenek meglátni a tiszta eget az élet felett tornyosuló felhők mögött.

Az anyák napja nem kirekesztő azokra nézve, akik nem lehetünk édesanyák. Egyszerűen csak arról van szó, hogy micsoda nagy kincs, hogy Isten ilyen nagy dolgokkal bizza meg az embert. Az anyaság nem „csak” arról szól, hogy valaki világra hoz egy életet, mert ez pár hónap után néhány óra leforgása alatt megtörténik, hanem az anyaság egy életállapot, már a foganással elkezdődik; küldetés, amelyhez oly sok minden kapcsolódik: feladat, küldetés, életstílus....

Szent II. János Pál volt az, aki nagyobb tisztelettel, szeretettel és megbecsüléssel tudott beszélni az édesanyákról, mint bármely „női egyenjogúságért küzdő mozgalom”: „Hála neked, nő, aki édesanya vagy, aki egyedülállóan örömteli és fájdalmas tapasztalattal anyaöllé leszel az ember számára; aki a világra jövő gyermek számára Isten mosolyává leszel, aki első lépéseit irányítod, gondját viseled, míg felnő, és olyan pontot jelentesz további életútján, ahová mindig visszatérhet.”

Balga Zoltán

Május a Szűzanya hónapja

Akár minden nap, de a mostani nehéz időben mondjuk bizalommal **a Szeretetláng rózsafüzérét.**

A keresztre:

(A Szűzanya kérésének megfelelően, Isteni Megváltónk öt Szent Sebe tiszteletére mély áhítattal, egymás után ötször keresztet vetünk:) Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.



A nagy szemre (szívre):

Szűz Mária Fájdalmas és Szeplőtelen szent Szíve, könyörögi érettünk, kik Hozzád menekülünk!

A három kis szemre (szívre):

1. Istenem, hiszek Tebened, mert végtelenül jó vagy!
2. Istenem, remélek Tebened, mert végtelenül irgalmas vagy!
3. Istenem, szeretlek Téged, mert mindennél szeretetre méltóbb vagy!

A nagy szemekre (szívekre):

Szűz Mária Fájdalmas és Szeplőtelen szent Szíve, könyörögi érettünk, kik Hozzád menekülünk!

A kis szemekre (szívekre):

Szűzanyánk, ments meg minket
Szeplőtelen Szíved Szeretetlángja által!

Minden tized után mondjuk:

Áraszd Szeretetlángod kegyelmi hatását az egész emberiségre most és halálunk óráján! Ámen.

Befejezésül:

(A Szentháromság dicsőítésére háromszor mondjuk:)

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen.

Pater Fuentes 1957-beni interjújában a fatimai Lucia nővértől a következő választ kapta a végső időkre vonatkozóan:

„A Boldogságos Szűz Mária ezekben a végső időkben, a világnak a két utolsó, üdvösségre vezető eszközt: a rózsafüzért és a Mária Szeplőtelen Szíve ájtatosságot kéri. A rózsafüzér imádságnak új hatékonyságot adott. Nincs olyan probléma, bármily nehéz is legyen, világi vagy mindenekelőtt lelki, saját személyes életünkre, családjainkra, a világ vagy a szerzetesrendek családjaira vagy a népek és nemzetek életére vonatkozó; nincs semmilyen probléma - még egyszer mondom -, bármily nehéz is, melyet a rózsafüzér imádkozásával ne tudnánk megoldani. A szentolvasóval fogjuk magunkat megmenteni, megszentelni, vele fogjuk Urunkat vigasztalni és számtalan lélek üdvözülését elérni.

Ha Isten látta, hogy az emberiség az összes többi, szokásos eszközt elhanyagolta, utolsó menedékként Szent Édesanyját ajánlotta fel. Ha azonban még ezt az utolsó üdv-eszközt is elveti az emberiség, akkor már nincs több megbocsátás számunkra, mert akkor azt a bűnt követjük el, melyet az Evangélium a Szentlélek elleni bűnnek nevez.”

Testvéreim! Benne vagyunk a „bekövetkezésben”, tehát most már ne halogassátok, hanem „Szüntelenül imádkozzatok!” (1 Tessz 5,17)

Május a kertekben

Virágba borultak a cserjék, zöldellnek a fák, ez a hónap a legszebb a tavaszi időszakban, még a mostani szokatlanul erős aszály ellenére is. Még mindig akad tennivaló a kertben, ültetés, növényvédelem, fűápolás.

Májusban vethető a bab, de a céklával sem késünk még el májusban. Sőt, vannak, akik a burgonya ültetését is május első hetére halasztják. Akik ugyanis idén idejében elültették a krumplijukat, bizony fagytól hervadt sorokkal találkozhattak a kertjükben.

A bokorbab jó köztes növény, akár szőlősorokba vagy gyümölcsfák közé is vethető, a tökfélékhez hasonlóan jól tűri a félárnyékos helyeket. Teljesen árnyékos helyre mégse vessük, mert akkor a fény felé igyekezve megnyúgul, és rosszul köt, keveset terem.

A palánták kiültetésével viszont már érdemes megvárni a hónap közepét. Fagyoszentek után kisebb a kockázata, hogy a paradicsom-, paprika- vagy éppen az uborkapalántákat végleges helyükre tegyük. Aki viszont nem vágyik primőr szabadföldi paradicsomra vagy uborkára, május elején vetésével is megpróbálkozhat.



A fagyok elmúltával tökfélékre is sor kerülhet. A spárgatök-, patisszon- és cukkinimagoknak jó, ha egy kis trágyatalpat készítünk egy ásónyi mélyedésben. Arra azonban ügyeljünk, hogy a csírázó magok ne közvetlen a trágyára kerüljenek, egy kis lapátnyi föld válassza el a magokat a trágyacsomótól. Egy ilyen fészekbe 2-3 magot is elhelyezhetünk.

Növényállományunk egészségben tartása és egészségben történő neveléséhez elengedhetetlen, hogy ültetés előtt megfelelően és körültekintően kialakítsuk a vetésszorgót.

Mivel a növényfajok többsége nem közömbös egymás iránt, az egyik növény kiválóan előkészíti, míg a másik kárt okoz azzal, hogy a talaj összetétele meg-



változik, egyáltalán nem vagy silány terméseket hoz. Nem is gondolnánk, hogy a növények védelmét kémiai beavatkozás nélkül egyszerűen, egy kis odafigyeléssel elvégezzük maguk az ültetett növényeink. Ugyanannyi kárt is okozhat azonban, ha nem megfelelően történik kertünkben a növények társítása.

Sarkantyúka

Magához csalogatja a levéltetveket zsenge lédús hajtásaival, mely által megvédi a kultúrnövényt a kártevőktől. Nem elriasztja, hanem összegyűjti a kártevőket, így gyümölcsfák alá, a fa töve köré ültetve távol tartja a vértetveket is, és segít a csigák, hernyók, hangyák távoltartásában. Mustárolaj-tartalma miatt a kerti bolhák is igen kedvelik.

Bazsalikom

A bazsalikom cukkini vagy uborka közé ültetve elősegíti a zárt kelést, így a levelek sokáig zöldek maradnak, javítja a termés minőségét. A paradicsom íze finomabb lesz, ha bazsalikom közelébe ültetjük.

Büdöske

Amellett, hogy hasznos növény, csodálatosan virít a kertben, nagyon jó kártevőpusztító is. Erős illóolajjallatával tartja távol a férgeket, gombákat, káros baktériumokat és egyéb talajlakó kártevőket. A fonálféregfajokra is hat. A gyümölcsfák alját tányérozzuk ki, és ültessünk bátran büdöskét, védelmet nyújt a levéltetű-inváziótól. Ültessük bátran kertünkbe, akár a sorok közé, főleg uborka vagy paradicsom szomszédságába.

Körömvirág

Főleg málna mellé ültessük, véd a gyökérmolyok ellen, és a levéltetveket is távol tartja. Borsó közé ültetve megakadályozza, hogy a borsó eldőljön, karóként alkalmazkodik a növény mellett. A körömvirág kiváló gyógynövény is, számos területen alkalmazzák.

Mustár

A mustár a kertben kiváló zöldtrágya és talajtakaró, mindemellett, hogy kiváló vitaminforrás is. A mustár, ha kikel, a gyomokat elfojtja, és levelei beárnyékolják a talajt, védve a kiszáradás ellen.

Fokhagyma

Növénytársításban a többi növényfajjal együtt használható szürkepenész ellen. Erős illatának köszönhetően riasztja az egereket és a fonálférgeket is.

Csalán

Ha a csalánlevet a növényekre permetezzük, akkor azok bőrszövege megvastagodik, a gombabetegségek nehezebben telepednek meg rajtuk, és a kártevők is nehezebb tudják átszúrni a levelet. Ezért elsősorban megelőzésre szolgál, mivel a növényeknek idő kell bőrszövetük megvastagodásához.

Levéltetvek ellen is hatásos a csalánlé. Ehhez egy kilogramm csalánt 10 liter vízben áztassunk két hétig. Szűrést követően ennek a lének a 10-szeres hígításával permetezzük a levéltetűvel fertőzött növényeinket. Szintén hatásos levéltetvek ellen a már kihűlt kamillaforrázattal történő permetezés.

-ber-

A környezetvédelem virágzása

(az áprilisi cikk folytatása)

... az emberiség az életmódjával, a tevékenységével maga okozza a katasztrófákat előidéző állapotokat. Jó volna, ha ezekben a kérdésekben tárgyilagosan tárgyalnánk, tájékoztatnánk, a folyamat megfordításához erőszakosabb intézkedéseket hoznánk... Akinél a pénz van, az uralja a világot. Országok, kontinensek sorsát befolyásolják, emelhetik fel vagy taszítják még nagyobb függőségbe. A koronavírus okozta korlátozások, egyéb szenciaciók és események híján lehet, hogy több időnk akad az ilyen jellegű problémák megismerésébe, elmélyedésébe, hogy tisztábban lássunk a jövőben, mi rejlik az ezzel kapcsolatos hírek mögött, hogyan értelmezzük őket. Mivel a téma olyan széleskörű, hogy ezt egy rövid újságcikkbe lehetetlen belesűriteni, folytatjuk a témát akár több számon keresztül is.

VÍZLÁBNYOM

Március 22-én tartjuk a víz világnapját. A vízfelhasználás kétszer gyorsabb ütemben nőtt az elmúlt száz évben, mint a Föld népessége. A Föld édesvízkészlete ugyanakkor állandó, az összes víz mindössze 1%-a alkalmas emberi fogyasztásra. Ebből a „teáskanálnyi“ mennyiségből kell megtermelni élelményeinket, itatni állatainkat, előállítani fogyasztási cikkeinket, és ezt használjuk ivásra, fürdésre, úszómedencéink feltöltésére, golfpályák, utak locsolására... Érthető, hogy komoly verseny folyik érte.

A Föld ivóvízkészletét nemcsak a túlzott fogyasztás, hanem az éghajlatváltozás, a környezetszennyezés, a talaj- és vízszennyezés, a gazdasági növekedés, a változó életstílus is veszélyezteti. Mérjük vízhasználatunkat, hogy észszerűen tudjunk takarékoskodni vele.

KÉK, ZÖLD ÉS SZÜRKE

A vízhasználatnak is van ökológiai lábnyoma. A vízhasználat egy adott idő alatt elfogyasztott (elpárologtatott) és/vagy beszennyezett víz mennyisége. A vízlábnym kiszámítható bármilyen fogyasztói csoportra (személy, fogyasztók, család, város, nemzet) vagy vállalatra (állami és magánvállalat, iparág).

Az egyén, a közösség vagy egy üzletág vízlábnyma jelzi mindazt a felhasznált vízmennyiséget, amennyit közvetlenül elfogyaszt, és amennyit közvetve az előállított termékek, igénybe vett szolgáltatások előteremtéséhez használt el.

A fejlett országok között takarékos vízfelhasználónak számító Németországban például egy lakos naponta átlag csupán 124 liter vizet fogyaszt közvetlenül (ivóvízként vagy háztartásában), vízlábnyma azonban a közvetett fogyasztás miatt eléri a napi 5 000 litert.

Az országoknak van belső és külső vízlábnyma. A belső a hazai forrásokból nyert víz mennyiségét jelzi, a külső pedig azt, hogy az importált termékek mennyi víz felhasználásával készültek a gyártó országban, és mennyi vizet emésztett föl szállításuk. Például Japán vízlábnyma fejenként évi átlag 1 300 000 liter, ám ennek a mennyiségnek a 77 %-a idegen országból származik.

Pl. vízigény literben: 1 csésze kávé 140 (összehasonlításként egy teli fürdőkádnyi víz 140 liter), 1 kg búza 1 000, 1 kg rizs 1 400, 1 kg marhahús 13 000, 1 db rajzlap 10, 1 db pamutpóló 2 700, 1 pohár tej előállítása 200 liter vizet, 1 szeletkenyér 40 liter vizet, 1 szem alma termesztése 70 liter vizet, 1 db ham-



burger 2 400 liter vizet, 1 farmernadrág gyártása 8 000 liter, 1 db mikrochip előállítása 32 liter vizet igényel.

A vízlábnym kék-, zöld- és szürkevízből tevődik össze. A kékvíz a termékhez, szolgáltatáshoz felhasznált, friss, felszín alatti és fölötti víz, a zöldvíz a földben nedvességként tárolt csapadékvíz, a szürkevíz pedig az a szennyezett vízmennyiség, amely a termékkel, szolgáltatással kapcsolatban keletkezik.

TE MEKKORA VÍZLÁBNYOMON ÉLSZ?

Naponta egy fejlett országban élő ember átlag 2-3 liter vizet iszik, és napi (átlagos) ételmszer-szükségletének kiegészítéséhez közvetve és közvetlenül 3 000 liter vízre van szüksége naponta (átlag egy literre kalóriánként). Ehhez jön még a mosogatás, mosás, mosakodás, vécéöblítés, locsolás, autósosás stb. vízfogyasztása.

Magyarországon (Szlovákiában hasonlóképp) személyenként átlag napi 110 liter vizet fogyasztanak, ásványvízből meg 121 litert, vízlábnymuk ehhez képest kedvező, napi 2 055 liter. Magyarország ivóvizét 94-95 %-ban felszín alatti vizekből nyeri. A talajvíz, azaz az első vízáadó réteg vizei azonban már több térségben szennyezettek, és a mélységben fekvő réteg- és karsztvizekben is megjelentek a szennyeződések, és ez korlátozza használhatóságukat.

TÉNYEK ÉS TEENDŐK

A bővülő népesség, a növekvő ételmszer- és energiaigény csak fokozni fogja a vízhiányt, ami 2050-re a világ gabonatermelésének közel a felét veszélyezteti, és egyre több ember kényszerül lakóhelye elhagyására.

- Ha 1 milliárd fogyasztó mindegyike 2 új pamutpólóval kevesebbet vásárolna évente, az így megtakarított víz árával 4,6 millió ember éves ételmezését lehetne fedezni.

- Ha 1 kg marhahúsból készül az ebéd, azzal 107 fürdőkádnyi vizet is „elfogyasztunk“.

- Ha teletankoljuk autónkat, ne felejtjük, hogy minden liter üzemanyag előállításához 13 liter vizet használnak fel, ezért autókölcsönzéssel, kerékpározással, tömegközlekedéssel és üzemanyag-takarékos járművekkel nemcsak energiát, hanem vizet is megtakarítunk.

A Föld Napja Alapítvány
nyomán: Balogh Gábor

(folytatjuk)

TRIANON „100“ - EMLÉKNAP



Az emberek mindennapi tevékenységét és mozgását korlátozó intézkedések várhatóan még egy ideig érvényben maradnak, de a 100 évvel ezelőtt, június 4-én kötött békediktátumra való megemlékezést a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya megejti, korlátozott részvétel és tartalom mellett Szécsénykovácsi térségében a délutáni órákban. Mivel több meghatározó tényező még mindig bizonytalan, az eziránt érdeklődők figyeljék a Csemadok Facebook-oldalát (<https://www.facebook.com/csemadokNTV>), amelyen időben tudósítunk az emléknappal tervezett lefolyásáról.

Mivel helységeinkben vagy központokban tömegesen nem lesz lehetséges emlékezni, mindenki megteheti ezt lélekben, amikor majd (feltehetően) falvainkban megszólalnak a harangok 16.30-kor, gyűjtsünk meg egy gyertyát, mondjunk el egy imát, fohászt nemzetünkért.

Kubányi és Mikszáth Emléknapok

Május hónap egyike a leggazdagabb kulturális hónapoknak, legalábbis a mi házunk táján, de alkalmazkodnunk kell a körülményekhez, jelenleg mást nem tehetünk. Az emlékezések sora csak szimbolikus lehet, erre biztatunk mindenkit, hogy legalább lélekben emlékezzen, ha fizikai jelenléte nem lehetséges. Kubányi Lajosról május 3-án emlékeztünk meg az alsósztergályi temetőben egy virágcsokor elhelyezésével. A sírt a helybeliek szépen rendbe tették, mint máskor is, egész évben gondozzák.

Mikszáth Kálmánra az idén is színes programokkal terveztünk emlékezni. Folytatni akartuk a Mikszáth Kálmán Kávéház Irodalmi Beszélgetéseit minden hónap első vasárnapján az emlékház nyitvatartási ideje alatt, de ez csak a korlátozások feloldása után lesz lehetséges. Májusban is szoktunk emléknappal keretén belül emlékezni Mikszáthra. Az idén május 28-án lesz halálának 110. évfordulója. Ez alkalomból a Nagykürtösi A. H. Škultéty Társasággal is terveztünk egy közös emléknapot, az ő kezdeményezésükre, amelybe - az emlékház fennállása óta először - bevonták volna a nagykürtösi szlovák tanítási nyelvű alapiskolák diákjait is, és összekötöttük volna a szklabonyai Mikszáth-emlékhelyek megtekintésével. Sajnos erre az idén már nem fog sor kerülni, de majd jövőre. Helyette közösen helyezzük el majd koszorúinkat az író szobránál május 24-én. De hogy másokat is emlékeztessünk Mikszáthra, feltettük FB-oldalunkra a Szent Péter esernyője című film magyar és szlovák változatára mutató linket, amit elküldtük alapszervezeteinknek és a Škultéty Társaságnak is. Ha mások is szívesen megnéznék, elérhetik a Csemadok NTV Facebook-oldaláról: (<https://www.facebook.com/csemadokNTV>).

ÉRTESÍTÉS!



A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, a Tar Lőrinc Baráti Kör és Ipolyszécsényke Község Önkormányzata, mint főszervezők, értesítik a nagyközönséget, hogy a felvidéki Ipolyszécsénykére tervezett 2020-as VII. Palóc Világtalálkozó elmarad, illetve áttevődik a 2021-es évre a július 30., 31. és augusztus 1. időpontra, változatlan helyszínnel. Tisztelettel kérjük a világtalálkozó iránt eddig is érdeklődőket, illetve a továbbra is ezen részt venni szándékozókat, hogy a jövő évi új időpontot jegyezzék be naptárjaikba, és továbbra is kísérik figyelemmel az erről kiadott tájékoztatásainkat.

Megtisztelő érdeklődésüket köszönjük.

Tisztelettel: a szervezők

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

KULT MINOR E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.



KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0918/19 63 37. Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtfš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,50 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.